MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta ta' l-1 ta' Dicembru, 2006

Citazzjoni Numru. 203/2005

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat l-att taċ-ċitazzjoni ppreżentata fit-24 ta' Ġunju, 2005 li permezz tagħha l-attur ippremetta:

Illi l-attur iżżewweġ lill-konvenuta fl-24 ta' Ottubru, 1992 fil-Knisja (hawn esebit ċertifikat taż-żwieġ DOK A).

Illi l-kunsens tal-kontendenti nkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu u tal-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa.

Illi inoltre l-kunsens tal-kontendenti għal dan iż-żwieġ kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa u fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha.

Illi l-kontendenti ssimulaw il-kunsens tagħhom għal dan iż-żwieġ.

Illi għalhekk iż-żwieġ ikkontrattat mill-kontendenti fl-24 ta' Ottubru, 1992 huwa null u bla ebda effett fil-liġi.

Għalhekk titlob lil din l-Onorabbli Qorti għaliex m'għandhiex;

1. tiddikjara u tiddeċiedi illi ż-żwieġ ikkontrattat mill-kontendenti fl-24 ta' Ottubru, 1992 huwa null u bla ebda effett legali, u tagħti dawk il-provvedimenti kollha l-oħra illi jkunu opportuni f'dan ir-rigward.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuta li hija nġunta biex tidher għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attur maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuta ppreżentata fl-10 ta' Ottubru, 2005 li permezz tagħha eċċepiet;

1. Illi l-konvenuta taqbel illi dan iż-żwieġ għandu jiġi dikjarat bħala null;

2. Illi l-partijiet qatt ma messhom iżżewġu għax prattikament ma kienu jaqblu fuq xejn. Il-ġlied bejn il-partijiet kien jeżisti sa minn qabel iż-żwieġ innifsu u kompla żied eżatt wara ż-żwieġ.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuta maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavits ta' l-attur u ta' omissis.

Rat l-affidavits tal-konvenuta u tal-ġenituri tagħha.

Rat il-verbal tas-seduta ta' l-24 ta' Novembru, 2006 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-24 ta' Ottubru, 1992 a bażi tal-Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenuta taqbel ma' dan għal raġunijiet differenti.

Kif pero' irritenew il-Qrati Maltin; "*F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabilita' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubbju.*" (<u>Anna Tonna vs Alexander Tonna</u> deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

Ir-raġunijiet indikat mill-attur jirrigwardjaw dawn is-sub-inċiżi tal-liġi in kwistjoni u cioe';

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li

tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta' xi parti jkun inkiseb b'esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar 2006) ;

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fondamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obligazzjonijet essenzjali taż-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ."

Kif qalet ukoll il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.* F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994),

Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awwissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomlaija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Il-Qorti wara li eżaminat il-provi jidhrilha li tant il-ħajja miżżewġa bejn il-partijiet kienet disastrata illi ma jistax ikun li ma kienx hemm nuqqas fil-kunsens tagħhom. Filwaqt li hu ċar illi f'annullament il-Qorti trid tinvestiga s-sitwazzjoni fil-mument illi ngħata l-kunsens u mhux x'ġara wara, meta fil-kors taż-żwieġ jinqalgħu ċerti tip ta' problemi dawn ikunu indikazzjoni li xi ħaġa ħażina mill-bidu. Jidher li bejn il-partijiet kien u għad hemm differenza kbira fil-mod li jaraw il-ħajja u kieku kien hemm konsapevolezza ta' dak li kien se jiġri (li kien inevitabbli fiċ-ċirkostanzi) żgur li ma kinux jieħdu l-pass li ħadu. Kif irrimarka l-attur fid-dikjarazzjoni tieghu, *l-inkwiet kien jinqala' fuq xejn.* Ir-raġuni kienet inkompatibilta' totali li għalkemm *per se* mhux raġuni biex żwieġ jiġi dikjarat null tista' (u f'dan il-każ hekk hu) tirrifletti fuq nuqqas ta' diskrezzjoni eżisenti preċedentement.

Għal dawn il-mottivi l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kuntrattat bejn il-partijiet fl-24 ta' Ottubru 1992. L-ispejjeż ikunu bla taxxa.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM------------------------------